

ЗМІСТ

Слово редактора

Олександр Федорук. З Новоріччям! Позичене сьогодні віддаватимемо завтра! 2

У НСХУ

Володимир Чепелик. Новорічні роздуми про нашу мистецьку єдність... 6
Богдан Бенюк. Вітання..... 8
Мистецька премія імені Данила Нарбута..... 8
Грудневе засідання Ради спілок НСХУ 9
Ігор Волощук. Виставкова діяльність НСХУ..... 136
Олег Коваль. Виставкова діяльність Харківської організації НСХУ у вимірі сучасних мистецьких практик..... 138
Олег Коваль. Вітаємо лауреатів Премії ім. І. Ю. Рєпіна..... 140
Ольга Гуляєва. У Херсонській організації НСХУ 141
Мистецька хроніка. Рівне (*Матеріал підготував Віктор Гвоздинський*) 141
Волинська організація НСХУ. Дует «художник і муза» у портретах Артема Лук'янчука 142

До 100-річчя Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури

Олександр Федорук. Георгій Нарбут – реформатор мистецтва графіки та мистецької освіти 10
Сергій Білокінь. Життя геніального майстра..... 14
Іванна Павельчук. Ранній український модерн: «Портрет Л. Я. Старицької на золотому тлі» (1914) Ф. Кричевського..... 18
Юлія Мартиненко, Людмила Травень. Начерки з минулого (*початок*)... 22
Оксана Сторчай. Зіркова плеяда перших викладачів і учнів Української академії мистецтва: листи Антоніни Іванової до Софії Налепинської-Бойчук 1929 року..... 26
Ярослав Кравченко. Драматичні перипетії долі Кирила Гвоздика..... 30
Володимир Петрашик. Незнаний творчий період Онуфрія Бізюкова .. 34
Роман Петрук. Наш Пелікан..... 40
Олександр Федорук. Ні хао, Ів-Ан, – доброго дня, Іване! 42
Алла Поліщук. Віра Барінова-Кулеба: сучасність через традиції 46
Володимир Петрашик. Художник і модель: діалог триває... 49

Мистецька спадщина

Марія Гелитович. Ікона «Різдво Христове» XVI ст. з Вільча 66
Анна Юрченко. Концептуалізм Олександра Аксініна..... 76
Сергій Сабуров. Куїнджі і Маріуполь 122

Дослідження. Знахідки

Марина Дроботюк. «Моління про чашу» Вільгельма Котарбінського: з історії однієї картини 38
Ростислав Шмагало. Невідомий Іван Франко: мистецтвознавча спадщина (Іван Франко і декоративне мистецтво) 68

Творчий портрет

Олександр Федорук. Художник і театр – Михайло Глейзер (*початок*)... 62
Сергій Віткалов. Мистецький простір Віктора Гвоздинського 100

Сучасне мистецтво

Катерина Цигикало. Сучасний класик – Олександр Сухоліт 54

Презентація

Віталій Шостя..... 52
Крістіна Рідзель 53
Адріан Балог 57
Іван Остафійчук..... 61
Іван Марчук..... 126
Роман Сельський 127
Володимир Оврах 157
Олександра Рубан, Віктор Липовка 149

Мистецькі події

Михайло Василенко. Фігуроабстракції Туровського в Києві..... 58
Галина Новоженець. У пошуках ідентичності 78
Андрій Меленчук, Галина Хорунжа. Жест та імітація. Локальні перформативні практики (за результатами днів мистецтва перформансу у Львові та тижнів актуального мистецтва 2009–2017 рр.) 80

Ольга Собкович. «Срібний мольберт» 128
Кор. «ОМ». Відроджена наче фенікс..... 129
Анастасія Тичкова. «За зорею ідуци...» – Володимир Лобода..... 130
Ред. «ОМ». Виставка великого гуманіста 132
Юлія Богатова. Філософія кольору і форми Золтана Мички..... 133
Юлія Богатова. Музей Шевченка: Презентації..... 134

Музеї та колекції

Катерина Підгайна. Гра та експеримент Михайла Дзіндри – життєвий шлях чи творчий метод? 84
Марина Стрельцова. Чеський музей скульпторки Інни Коломієць 88
Сергій Побожій. Мистецька колекція і сучасний університет..... 104
Галина Скляренко. Приватна колекція як частина історії українського мистецтва 108

Думки вголос

Олександр Дубовик. Без культурної експансії не може бути ані економіки, ані політики 72
Володимир Одрехівський. Мої міркування про пам'ятник Б.-І. Антоничу у Львові 92

Ім'я в мистецтві

Володимир Ворончак, Олександр Федорук. Славетний парижанин – уродженець Іспаса 94

Напівзабуті імена

Броніслав Куманський. У лабіринтах Гнатюкових рефлексій..... 96

Мистець і час

Quo vadis? Куди йдеш? (За інтернет-ресурсом підготувала Олена Загаєцька) 112

Світове мистецтво

Ібо Чжан. Скульптура духу і культури 114
Олег Сидор-Гібелінда. Останній бастион: враження та рефлексії від 57-ї La Biennale di Venezia..... 118

Пленери

Ред. «ОМ». Свято на «Козацькій Леваді»..... 143
Світлана Яценко. Міжнародний україно-грузинський художній проект 144
В. П. Міжнародний пленер у Глівіце (Польща): нагорода сумському мистцеві 145
Іван Білан. Перший всеукраїнський живописний пленер «Вижниця – 2017» 147

Мистецька освіта

Валентина Молинь. Ювілей мистецького навчального закладу в Косові..... 146

Ювіляри

Валентина Молинь. Анатолій Калитко: з любов'ю до Гуцульщини..... 148

Ex libris

Олесь Федорук. Пантелеймон Куліш в подарунковому виданні 150
Тетяна Кара-Васильєва. Вивчення декоративного мистецтва України: новий погляд, переосмислення та наукова координація 152
Борис Лобановський. Рецензія на рукопис вступної статті і альбом «М. Бойчук і його школа» 154

Видатні дослідники мистецтва

Петро Кузенко. На пошану Михайла Фіголя 156

Пам'ять

Недоспівана пісня талановитого Івана..... 158
Artist Іван Блюз 159
Іван Ананійович Ковтонюк..... 160
Феофан Михайлович Бобрік..... 160

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

Сергій Віткалов, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри етнології
і мистецтвознавства Рівненського державного гуманітарного університету

ВІКТОР ГВОЗДИНСЬКИЙ
Гуцульське весілля, 2013
Полотно, олія

МИСТЕЦЬКИЙ ПРОСТІР ВІКТОРА ГВОЗДИНСЬКОГО

УПРОДОВЖ БАГАТЬОХ РОКІВ ТВОРЧИСТЬ ВІКТОРА ГВОЗДИНСЬКОГО ВИДОЗМІНЮЄТЬСЯ, ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ, АЛЕ ЗАВЖДИ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВПІЗНАВАНОЮ, З ВЛАСНОЮ СИСТЕМОЮ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ. У НІЙ Є МІСЦЕ ДЛЯ КОЛОРИТНИХ

ПЕЙЗАЖІВ, АКВАРЕЛЕЙ, АБСТРАКТНО-АСОЦІАТИВНИХ КОМПОЗИЦІЙ.

Характерною рисою сьогодення є те, що майже кожен помітний на культурному обрії краю мистець намагається вийти за межі лише одного напрямку власної творчої самореалізації і активно виявляє себе у різних сферах, часто не лише художнього век-

ВІКТОР ГВОЗДИНСЬКИЙ
Де стрімкі потоки й ріки..., 2012
 Полотно, олія

тора, а й організаційно-культурного, намагаючись забезпечити собі й колегам творчу самореалізацію. Утім, так було завжди: не лише як художники, а і як професійні організатори виявили себе наприкінці XIX – на початку XX ст. представники київського, одеського та харківського художніх центрів (О. Мурашко, К. Костанді, М. Раєвська-Іванова), розуміючи, що публіку потрібно навчати, дати їй певні художні знання, і лише у такий спосіб можна згодом отримати необхідний культурний результат.

Саме таке життєве кредо сповідує Віктор Гвоздинський – член НСХУ, помітна постать Західно-Поліського регіону.

Народився художник у Володимирі-Волинському 1951 р.

Творчі витоки Віктора Гвоздинського багато в чому пов'язані з мистецькою школою Слобожанщини, спадщиною видатних мистців минулого, таких як С. Васильківський, П. Левченко, які сформували плернерну школу живопису та заклали підвалини розвитку українського пейзажу. Послідовники мистецьких спрямувань школи авангардистів В. Єрмілов, А. Петрицький, О. Хвостенко-Хвостов стали вчителями

Віктора Гвоздинського в Харківському художньому училищі (1966–1970, педагоги з фаху П. Шигимага, В. Богданов) та в Харківському художньо-промисловому інституті (1970–1975, викладачі з фаху С. Беседін, А. Константинопольський, О. Мартинець, Б. Косарев).

У 1980-х рр. мистецьке життя Рівного, куди приїхав молодий художник, було мало помітним на мистецькому просторі України. Творче середовище поступово зростало завдяки таким іменам, як Р. Звягінцев, К. Литвин, В. Колосов.

Власному мистецькому баченню Віктора Гвоздинського сприяла робота над численними монументальними роботами в техніці класичного вітражу, що в подальшому формували особистий творчий стиль художника.

Відтоді мистець опановує акварель. Майстерне володіння технікою – це основа акварельного живопису, але важливе також і творче бачення автора. М'якість, прозорість, цікаве композиційне рішення вирізняють акварелі Віктора Гвоздинського та роблять впізнаваними серед творів художників-акварелістів.

ВІКТОР ГВОЗДИНСЬКИЙ
Кореляція простору, 2017
Папір, акрил

Його акварелі експонуються на багатьох всеукраїнських виставках, мають схвальні відгуки критиків та мистецтвознавців. Серед них «Мрію про небо» (1983), серія «Рівненська АЕС» (1982), «Ботанічна експедиція» (1985). Твори художника цього періоду вирізняються складними сюжетними побудовами, тематично осмислені, виконані у вишуканій колірній гамі.

Поступово реальне бачення навколишнього світу трансформується в образно-мистецький твір – чи то промислові об'єкти Рівненської АЕС, чи пейзажні композиції Волинського краю. Образно-асоціативне вирішення твору стає важливим компонентом у творчості мистця.

У 1990-ті рр. мистець довгий час жив і працював у Чехії. Провів чимало персональних виставок у Празі та в інших містах Чехії. Пластичне мислення художника перебуває в постійному пошуку нових форм самовиразу. Живописна мова наближається до абстрагованого вирішення: «Відчуття» (1998), «Особисте» (1999).

Декоративізм як послідовна лінія у творчості художника помітний з 1990-х рр.: «Відлуння» (1996), «Круг життя» (1996), «На Великдень» (2013). Драматичність сприйняття відображено в багатьох творах мистця – «Знамення» (2012), «Де стрімкі потоки й ріки...» (2012).

Творче розмаїття художника спостерігаємо в асоціативних, абстрагованих, узагальнених формах. У полотнах фігуративні зображення часто компонуються та поєднуються з площинним зображенням і загалом підпорядковані композиційному осмисленню твору.

Участь у багатьох мистецьких пленерах спрямовує мистця до нових тем, урізноманітнює творчу палітру, про що свідчать твори останніх років та участь у багатьох виставках. В. Гвоздинський помітний на культурному видноколі України як пейзажист; і як кожен майстер пейзажу він багато подорожує, віддає перевагу спілкуванню з природою, архітектурною спадщиною, сучасним міським урбанізованим пейзажем: «Синьоока осінь іде навманя» (2011),

ВІКТОР ГВОЗДИНСЬКИЙ
Особисте, 1999
Полотно, олія

«Карпатська осінь» (2011), «Вул. Симона Петлюри в м. Рівне» (2012), «Межиріцький монастир» (2017).

Творчі подорожі на Буковину, Волинь, Прикарпаття дістають відображення у творах Віктора Гвоздинського. Серед них: «Карпатські мелодії» (2012), «Гуцульський натюрморт» (2012), «Гуцульське свято» (2013).

Визначення власної ідентичності, як і української нації, постійно хвилює мистця і спрямовує його творчість в українське фолькмодерне русло. Своє особисте бачення сучасного абстрактного мистецтва художник передає у творах «Домінанти» (2015), «Кореляція простору» (2017), «Волинські обереги» (2017). Співзвучність, поетичність, філософські константи притаманні творчому баченню мистця.

Мистецьке сходження Віктора Гвоздинського поєднане з активною громадянською позицією у пи-

танні створення художнього музею в місті Рівному та збереження культурної спадщини Волинського краю.

Від виставки до виставки твори мистця розширюють межі знайомств із цікавими художниками України. Віктор Гвоздинський перебуває у пошуку нових констант виразності живописних форм, він наполегливо торує свій мистецький шлях, беручи натхнення від землі своїх предків, яка дає насагу для реалізації нових творчих задумів, адже творчість – це неспокій, самовіддача та пошук нового.

А загалом Віктор Гвоздинський – філософ у житті, у творчості, організаційно-культурній діяльності. І добре, що такий мистець самореалізується у краї, даючи приклад молодій генерації творчо успадкувати цей досвід. ●